

UTDRAG AV FANA SPAREBANKS POLICY FOR FOREBYGGING AV HVITVASKING, TERRORFINANSIERING OG SANKSJONSBRUDD

<u>AHV-dokument 01:</u>	
Policy for forebygging av hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd	
Publisert	Rutinehåndbok punkt 2.1
Dokumenteier	Fana Sparebank
Godkjent av	Styret
Sist godkjent dato	Mai 2023

1 Introduksjon

Dette dokumentet gir et utdrag av utvalgte temaer av Fana Sparebanks sin Policy for forebygging av hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd.

Fana Sparebank er stolt forkjemper for FNs bærekraftsmål; verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Fana Sparebank har et rettslig, moralsk og samfunnsmessig ansvar overfor sine kunder, eiere og myndigheter til å forebygge og forhindre at banken misbrukes til å fasilitere hvitvasking, terrorfinansiering, korrupsjon og annen økonomisk kriminalitet.

Anti-hvitvask («AHV») og anti- terrorfinansiering («ATF»), samt etterlevelse av sanksjonsregelverket er en sentral del av Fana Sparebank compliance-strategi.

Utdrag av Fana Sparebanks Policy for forebygging av hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd

Strategien eies av Styret i Fana Sparebank, og har som formål å forebygge og forhindre hvitvasking, terrorfinansiering og brudd på sanksjoner gjennom:

- Tydelig lederskap og eierskap fra Styret og Administrerende direktør
- Klare overordnede policyer og retningslinjer
- Strategiske tiltak og kontroller for avdekking, vurdering og håndtering av HV/ TF og sanksjons- risikoer
- Kvalifiserte ansatte, underlagt tydelige krav til kompetanse og trening
- Jevnlig vedlikehold av tekniske systemer og oppdatering av risikovurderinger

1.1 Bakgrunn og formål

Fana Sparebank (Banken) er rapporteringspliktig under hvitvaskingsloven og -forskriften og er dermed pålagt å gjennomføre kundetiltak og løpende oppfølging av kunder, samt overvåke transaksjoner. Mistenkelige forhold skal rapporteres til myndighetene.

Fana Sparebank er underlagt det norske sanksjonsregelverket som bygger på sanksjoner fra FNs Sikkerhetsråd og restriktive tiltak fra EU, i tillegg til USAs OFAC-sanksjoner.

Gjennom regelverket er Fana Sparebank forpliktet til å fryse midler tilhørende listeførte personer, enheter eller grupper, samt til å hindre at midler gjøres tilgjengelige for disse.

Formålet med policydokumentet er å sikre at banken har et rammeverk som motvirker at banken blir brukt til hvitvasking, terrorfinansiering eller brudd på sanksjonsregelverket, og at bankens antihvitvaskingsarbeid er i tråd med dette rammeverket. Fana Sparebank skal etterleve grunnleggende krav og standarder på området, og bankens antihvitvaskingsarbeid skal ha høy prioritet.

1.2 Hjemmelsgrunnlag

Policydokumentet er utarbeidet på bakgrunn av lovpålagte krav i lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering (hvitvaskingsloven), forskrift om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. (hvitvaskingsforskriften) og sanksjonsloven med tilhørende forskrifter.

Policyen har sitt grunnlag i Bankens risikovurdering.

Utdrag av Fana Sparebanks Policy for forebygging av hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd

Policyen danner utgangspunkt for Fana Sparebanks retningslinjer og rutiner for forebygging av hvitvasking og terrorfinansiering, og misbruk av banken til brudd på internasjonale sanksjoner.

Det er felles policy for Fana Sparebank-konsernet (Fana Sparebank, Fana Sparebank Eiendom AS og Fana Sparebank Boligkreditt AS).

Alle ansatte er forpliktet til å etterleve de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter, Policyen med tilhørende retningslinjer, gjennomføre påkrevd opplæring, være årvåken overfor risiko for hvitvasking og terrorfinansiering, rapportere mistenkelige hendelser og aktivt bidra til Fana Sparebanks arbeid mot økonomisk kriminalitet.

2 Risikotoleranse

Policyen må leses i sammenheng med Fana Sparebanks øvrige risikovurderinger, Strategi for operasjonell risiko og ICAAP. Fana Sparebank har lav risikotoleranse for hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjoner, herunder økonomisk kriminalitet, aktiviteter og kundeforhold som overstiger bankens risikotoleranse.

3 Styring, ansvar og oppgaver

3.1 Ansvar og oppgaver

Effektiv håndtering av risikoer knyttet til HV og TF krever solid styring og kontroll, med definerte roller og krav på tvers av organisasjonen.

Ansvar for arbeidet med forebygging av hvitvasking og terrorfinansiering er fordelt mellom følgende i Fana Sparebank:

- Styret
- Administrerende direktør
- Første forsvarslinje
- Andre forsvarslinje
- Tredje forsvarslinje

3.2 Styret

Styret i Fana Sparebank har det overordnede og ultimate ansvaret for å sikre korrekt og effektiv etterlevelse av de rettslige forpliktelser Fana Sparebank er underlagt for å avdekke og forebygge HV og TF.

Utdrag av Fana Sparebanks Policy for forebygging av hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd

Styret har ansvaret for å sikre at det avsettes tilstrekkelige ressurser til AHV/ TF-arbeidet, både av økonomisk og ikke-økonomisk art.

Styret utpeker Hvitvaskingsansvarlig, som har ansvaret for praktisk gjennomføring og koordinering av hvitvaskingsarbeidet i Fana Sparebank. Styret skal sikre at Hvitvaskingsansvarlig, som har ansvaret for utvikling og oppdatering av effektive systemer og kontroller, har tilstrekkelige ressurser og tilgang til nødvendig informasjon til å utøve sitt arbeid.

Styret har det overordnende ansvaret for at det utarbeides skriftlig virksomhetsinnrettet risikovurdering, samt policy. Styret skal vurdere og vedta slik dokumentasjon.

Styret skal gjennomgå løpende rapportering fra hvitvaskingsansvarlig, compliance og internrevisor.

3.3 Administrerende direktør

Administrerende direktør har ansvaret for å utvikle og implementere et effektivt rammeverk og kontroller for å avdekke og forebygge HV, TF og sanksjonsbrudd. Administrerende direktør skal sikre at det avsettes tilstrekkelige ressurser i Fana Sparebanks avdelinger og økonomiske rammer for å sikre effektiv implementering og etterlevelse.

Administrerende direktør definerer, i samarbeid med Styret, Fana Sparebanks risikotoleranse for HV og TF, og er ansvarlig for minimum årlig revisjon, eller oftere ved behov.

3.4 Første forsvarslinje

Første forsvarslinje består av følgende ansatte / avdelinger/ roller:

- Hvitvaskingsansvarlig
- Virksomhetsleder Privatmarked, inkludert alle ansatte
- Virksomhetsleder Bedriftsmarked, inkludert alle ansatte
- Virksomhetsleder Kapitalmarked, inkludert alle ansatte
- Kreditt og juridisk, alle ansatte
- Fana Sparebank Eiendom AS, alle ansatte

3.4.1 Hvitvaskingsansvarlig

Hvitvaskingsansvarlig har ansvar for å følge opp Fana Sparebanks etterlevelse av Policyen og dens underliggende rutiner. Hvitvaskingsansvarlig skal ha den nødvendige kompetanse og være medlem av Ledergruppen. Hvitvaskingsansvarlig kan delegerer arbeidsoppgaver til Fana Sparebanks øvrige avdelinger.

Hvitvaskingsansvarlig har ansvaret for:

- Sikre etterlevelse med relevant nasjonalt og internasjonalt regelverk
- Sikre utarbeidelsen av virksomhetsinnrettet risikovurdering, policy for forebygging av hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd og operative rutiner og retningslinjer
- Utarbeide en Opplæringsplan for anti hvitvaskings- og anti terrorfinansieringsarbeidet i Fana Sparebank
- Fastsette omfanget av kontrolltiltak i første forsvarslinje
- Gjennomføre AHV/ ATF-aktiviteter og kontroller, herunder at virksomhetsområdene utfører tillagte oppgaver etter denne Policy, andre styrende dokumenter og gjeldende regler for AHV-området.
- Sikre at flaggingsregler i AHV-klienten til enhver tid er oppdatert
- Følge opp at Banken har systemer for overvåkning av transaksjoner for å avdekke transaksjoner som kan ha tilknytning til sanksjonerte personer og enheter.
- Undersøke og vurdere flaggede transaksjoner og hendelser med mulig forhøyet risiko for hvitvasking, terrorfinansiering eller brudd på sanksjonsregelverket
- Kommunisere med offentlige myndigheter
- Rapportere til Økokrim og andre relevante offentlige myndigheter
- Vurdere om Banken avsetter tilstrekkelige ressurser til AHV/TF-arbeid
- Rapportering til Administrerende direktør og Styret
- Godkjenne tiltaksplaner for å lukke brudd på Policyen.

Administrerende direktør fastsetter nærmere instruks for Hvitvaskingsansvarliges arbeid.

Hvitvaskingsansvarlig skal minst årlig revidere Policyen og tilhørende retningslinjer og ved behov oppdatere i henhold til gjeldende regelverk og Fana Sparebanks risikotoleranse.

3.4.2 Jurist og Konsulent AHV

Jurist og konsulenter AHV (medarbeider på AHV-teamet) undersøker og vurderer alarmer om mistenkelige transaksjoner i AHV-klienten. Jurist og konsulenter AHV skal lukke alarmer og rapportere mistenkelige transaksjoner (MT-rapporter) til Økokrim. I tillegg har Jurist og Konsulenter AHV oppgaver relatert til risikoklassifiseringsmetodikk og flaggingsregler i AHV-klienten.

Utdrag av Fana Sparebanks Policy for forebygging av hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd

Medarbeiderne på AHV-teamet utfører oppgaver knyttet til lukking av alarmer i transaksjonsovervåking, undersøkelser av mistenkelige transaksjoner, bistår rådgiver med gjennomføring av kundetiltak, avvikling og delavvikling av kundeforhold.

Hvitvaskingsansvarlig kontaktes for avklaring ved behov.

3.4.3 Virksomhetslederne

Virksomhetslederne er ansvarlige for å følge opp risikoer knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering innen sitt forretningsområde. Lederne skal sørge for å utarbeide risikovurdering for avdelingen og sitt ansvarsområde.

Lederne har det utførende ansvaret for å følge opp Bankens regelverk. Ledere skal løpende sørge for at alle ansatte har god kjennskap til aktuelle retningslinjer og rutiner for bankens AHV-arbeid. Lederne har ansvar for at medarbeiderne har den kompetanse og kapasitet som er nødvendig for å kunne håndtere dette arbeidet på en effektiv og hensiktsmessig måte. Lederne skal ha gjennomføring av Kjenn-din-kunde-aktiviteter ved kundeetablering og løpende oppfølging i henhold til rutine. Lederne skal gjennomføre internkontroll innenfor eget virksomhetsområde.

3.4.4 Kunderådgivere

Kunderådgivere gjennomfører kundetiltak ved etablering og gjennom løpende oppfølging, kundekontakt, manuell risikovurdering, manuell risikoklassifisering av enkeltkunder, innhenting og skriftlig nedfelte vurdering av dokumentasjon.

3.5 Andre forsvarslinje

Andre forsvarslinje er ansvarlig for å implementere og gjennomføre kontroller av at første forsvarslinje utfører sine oppgaver i henhold til gjeldende regler og rutiner, herunder AHV-/ AT-tiltak og sanksjonstiltak. Videre skal andre forsvarslinje bidra til at det gjennomføres tilstrekkelige tiltak for å sikre etterlevelse etter regler og rutiner. Med andre forsvarslinje menes ansatte i følgende roller:

- Chief Compliance Officer (CCO)
- Risk Manager

CCO har ansvar for:

Utdrag av Fana Sparebanks Policy for forebygging av hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd

- å implementere og gjennomføre kontroller av at første forsvarslinje utfører sine oppgaver i henhold til gjeldende regler og rutiner, herunder AHV-/ AT-tiltak og sanksjonstiltak
- å kontrollere at flaggingsregler for AHV-klienten er oppdatert.
- å fastsette omfanget av kontrolltiltak i andre forsvarslinje
- å gjennomføre kontroll av utførte kontrolltiltak i første forsvarslinje.
- bidra til at det gjennomføres tilstrekkelige tiltak for å sikre etterlevelse etter gjeldende regler og rutiner.

CCO rapporterer til Administrerende direktør og styret.

Risk Manager har ansvar for å vurdere Bankens risikotoleranse for hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjoner i samsvar med Bankens øvrige risikovurderinger, som *Strategi for operasjonell risiko og ICAAP*.

3.6 Tredje forsvarslinje

Internrevisjon utgjør Fana Sparebanks tredje forsvarslinje og skal utføre uavhengige kontroller og revisjoner av AHV/ ATF- og sanksjonstiltak i første og andre forsvarslinje, basert på en risikobasert tilnærming.

Internrevisjon rapporterer til Administrerende direktør og/eller Styret.

3.7 Øvrige medarbeidere

Alle ansatte har ansvar for å gjøre seg kjent med aktuelle retningslinjer og rutiner som omhandler hvitvasking og terrorfinansiering. Alle ansatte har også ansvar for å varsle/rapportere om mistenkelige forhold.

4 Risikovurdering og risikobasert tilnærming

4.1 Virksomhetsinnrettet risikovurdering

Fana Sparebanks arbeid med forhindring og forebygging av HV og TF bygger på en Virksomhetsinnrettet risikovurdering («Risikovurderingen»). I Risikovurderingen identifiseres og vurderes iboende risikofaktorer knyttet til HV og TF.

4.2 Risikobasert tilnærming

Fana Sparebanks Risikovurdering danner grunnlaget for bankens tiltak mot HV og TF.